



## PADDENSTOELEN IN ROOMAKKER (2)



In 6 afleveringen overloopt Vera De-clercq paddenstoelen die te vinden zijn in het Provinciaal domein De Roomakker te Tielrode. Zie ook [www.abllo.be/klik](http://www.abllo.be/klik)

Voor de tweede aflevering van deze reeks, bekijken we de **inktzwammen**. De wetenschappelijke naam is **Coprinus**.

IN ROOMAKKER TREFFEN WE IEDER JAAR VERSCHILLENDE SOORTEN **INKTZWAMMEN** AAN.

- Geschubde inktzwam
- Grote kale inktzwam
- Spechtinktzwam
- Glimmerinktzwam
- Plooirokje
- Hazenpootje
- Zwerminktzwam

### HOE KAN JE EEN INKTZWAM HERKENNEN?

Typisch is dat het kort levende paddenstoelen zijn. Ze zijn saprotroof (= ze leven op dood organisch materiaal) op hout of op bemeste grond. Ze hebben een grijze ei- tot kegelvormige hoed, die vaak gegroefd is. Soms vervloeien de lamellen tot een inktachtige brij. De zwarte kleur van deze brij is een gevolg van de kleur van het sporenpoeder.

### GESCHUBDE INKTZWAM (COPRINUS COMATUS)



Dit is een zeer herkenbare grote paddenstoel met een witte, klokvormige hoed met licht geelbruin glad centrum en grote, vezelige, witte tot geelbruine schubben. De smalle ring rond het midden van de steel zit los. De hoed en witte plaatjes verkleuren bij het rijpen vanaf de rand geleidelijk zwart en druppelen als zwarte inkt omlaag om de sporen te verspreiden. De hoed vervloeit helemaal en alleen de steel blijft over. De jonge geschubde inktzwam is eetbaar en groeit vaak in groepen op recent omgewerkte, voedselrijke grond, in gazons, weilanden, wegbermen, parken en bosranden.

### GROTE KALE INKTZWAM (COPRINUS ATRAMENTARIUS)



Deze paddenstoel is potentieel eetbaar, maar giftig wanneer het lichaam alcohol in welke vorm dan ook bevat. Inclusief alcohol in cosmetische middelen. Deze soort reageert met alcohol, zelfs wanneer die dagen na het eten van de paddenstoel in het bloed komt en veroorzaakt dan hartkloppingen en misselijkheid. De stof die hiervoor verantwoordelijk is, coprine, is vergelijkbaar met deze van antabus, een product dat aangewend wordt in ontwenningsskiedenis voor alcoholverslaafden.



De paddenstoel is groot en heel goed herkenbaar. De hoed is klokvormig, glad, mat, vanaf het centrum ietwat gerimpeld, beigeachtig oker tot lichtgrijs, met een licht okerbruin centrum en met een scherpe splijtende rand. De lamellen zijn eerst wit, daarna zwart door de sporen. De grote kale inktzwam groeit in bundels op humusrijke plaatsen.

### SPECHTINKTZWAM (COPRINUS PICACEUS)



Deze prachtige grote, giftige, opvallende inktzwam is gemakkelijk te herkennen aan zijn zwart-witte tekening. De lange klokvormige hoed is bruinzwart en bedekt met de resten van een pelsachtig wit velum. Deze worden naar de rand kleiner en schaarser, maar de kruin blijft vaak wit. De plaatjes zijn in de jeugd wit, maar worden weldra zwart wanneer de hele hoed vervloeit tot inktachtige sporen. De spechtinkzwam verschijnt alleen in kleine aantallen op humusrijke plaatsen in strooisel of houtpulp in loofbossen, vooral onder beuken. Maar dus ook in Roomakker, ondanks het feit dat daar geen beuken staan!

### GLIMMERINKTZWAM (COPRINUS MICACEUS)

Deze giftige paddenstoelen komen van voorjaar tot winter in dichte groepen voor op vermolmd loof-



hout. De eivormige, beige tot okerbruine hoedjes zijn tot 4 cm breed en op de kruin bedekt met glimmerachtige korreltjes.

Bij vochtig weer vervloeien ze snel.

De broze steel is witachtig en de plaatjes worden uiteindelijk inktzwart.

### PLOOIROKJE (COPRINUS PLICATILIS)

Het plooirokje is een kleine paddenstoel die alleen of in kleine groepjes voorkomt in weilanden en grasvelden. Waarschijnlijk ook in jouw tuin. Het klokvormige grijswitte hoedje staat op een dun steeltje en is kaal. Het spreidt zich spoedig uit tot een geplooid 'rokje' met op de kruin een donker, oranjebruin







schijfje. Je vindt dit paddenstoeltje van in het voorjaar tot het eind van de herfst. Er bestaan verscheidene soorten 'plooirokjes' die echter alleen door microscopie van elkaar te onderscheiden zijn.

**HAZENPOOTJE (COPRINUS LAGOPUS)**



Van mei tot november kan je op de bodem en op houtsnippers 'hazenpootjes vinden. Het witte, wolfig-vezelige velum, dat jonge paddenstoeltjes omhult, geeft het hazenpootje het uiterlijk waaraan het zijn naam ontleent. Dit kenmerk blijft niet lang aanwezig, de hoed is spoedig kaal, radiair gestreept en de hoedrand scheurt diep in; Vervolgens vervloeien de plaatjes tot inkt en na twee dagen vindt men weinig meer terug dan een steeltje met wat zwarte

hoedresten. Er bestaan nog gelijkende soorten die alleen microscopisch van elkaar te onderscheiden zijn.

**ZWERMINKTZWAM (COPRINUS DISSEMINATUS)**



Deze kleine soort die je van lente tot herfst kunt aantreffen, groeit in grote groepen op dood hout of op de grond bij dode bomen. De paddenstoeltjes hebben een geelachtig grijze parachuteachtige hoed die diep geplooid is. De hoedjes zijn tussen de 5 en 12 mm groot. De plaatjes zijn wit, verkleuren zwart, maar vervloeien niet..Hun levensduur is heel kort.

### MICROSCOPISCH ONDERZOEK

De jokerinktzwam, voor het eerst waargenomen in Vlaanderen/ België op 12 juni 2014. En dit op domein Roomakker. Het kleine zwammetje lijkt heel erg op een gewoon plooirokje. De sporen zijn wel helemaal anders. Ter vergelijking: eerste sporenfoto is van jokerinktzwam, tweede sporenfoto van gewoon plooirokje. De vorm en afmetingen zijn duidelijk verschillend.



volgende keer : melkzwammen